

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/38/2025
Identifikačné číslo spisu:	6724010250
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6724010250.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu, sudkyne JUDr. Beáty Javorkovej a sudcu JUDr. Mariána Mačuru v trestnej veci obvineného D. B., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 28. júla 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného D. B. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. septembra 2024, sp. zn. 4To/90/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného D. B. odmieta.

Odôvodnenie

I.

Konanie predchádzajúce dovolaniu

Okresný súd Zvolen (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 2. augusta 2024, sp. zn. 3T/40/2024, uznal obvineného D. B. za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 13. februára 2024 v čase okolo 23:30 hod. v kuchyni rodinného domu na X. ulici XX/XX v L., kde sa nachádzal na návšteve, najprv od poškodeného Š. H. pýtal finančnú hotovosť vo výške 10 Eur, ktoré mu poškodený odmietal dať so slovami, nech odíde z jeho domu a že na neho zavolá políciu, napriek tomu obvinený od neho opakovane požadoval finančnú hotovosť, a to aspoň vo výške 2 Eur, na čo poškodený zatelefonoval na telefónne číslo XXX, kde tieto skutočnosti oznámil operačnému dôstojníkovi, po čom obvinenému zopakoval, aby z jeho domu odišiel, pričom v ruke držal vidličku, ktorou konzumoval jedlo, na čo sa ho obvinený opýtal, že či na neho berie vidličku, následne z kuchynskej linky zobral kuchynský nôž s dĺžkou čepele 17 cm, ktorý poškodenému priložil ku hrudi so slovami, že ho zareže, kde po týchto vyhrážkach mu poškodený nôž z ruky vytrhol a zahodil ho do umývadla, avšak obvinený neprestával a neustále od neho požadoval finančnú hotovosť vo výške 2 Eur a tak sa ho poškodený opýtal, že keď mu tie peniaze dá, či odíde, na čo mu odpovedal, že áno, preto poškodený z vrečka nohavíc vybral peňaženku, ktorú držal v ľavej ruke a chcel obvinenému dať

požadovanú finančnú hotovosť, pričom v tomto momente ho obvinený rukou zovretou v päšť jedenkrát uderil do oblasti tváre, z ruky mu pritom vytrhol peňaženku, v ktorej sa nachádzala vložená finančná hotovosť vo výške spolu 180 Eur, ktorú odcudzil a peňaženku ponechal na mieste a z postele poškodenému tiež odcudzil tam voľne položený mobilný telefón zn. Y. J. T., čiernej farby, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX a IMEI2: XXXXXXXXXXXXXXXX, so SIM kartou s telefónnym číslom XXXX/XXX XXX a z miesta následne ušiel, čím poškodenému Š. H., nar. XX. F. XXXX, trvale bytom obec V., t. č. bytom X. XX/XX, XXX XX L., spôsobil škodu odcudzením mobilného telefónu v hodnote 60,40 Eur, škodu odcudzením finančnej hotovosti v hodnote 180 Eur a taktiež mu spôsobil povrchové poranenie hlavy a otvorenú ranu časti zápästia a ruky nevyžadujúce si práceneschopnosť.

Okresný súd uložil obvinenému D. B. podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 5 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere deväť rokov a šesť mesiacov nepodmienečne, pre výkon ktorého zaradil obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenému Š. H. vo výške 180 Eur.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), rozhodujúc o odvolaní obvineného D. B. proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu rozsudkom z 25. septembra 2024, sp. zn. 4To/90/2024, podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e), ods. 3 Trestného poriadku s poukazom na § 2 ods. 1 Trestného zákona zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného uznal na nezmenenom skutkovom základe za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona v znení účinnom od 6. augusta 2024 (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona v znení účinnom od 6. augusta 2024.

Krajský súd podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona uložil obvinenému úhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov, pre výkon ktorého zaradil obvineného podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obvinenému uložil povinnosť nahradiť škodu poškodenému Š.K. H. vo výške 180 Eur.

II.

Dovolanie

a vyjadrenie k nemu

Proti vyššie citovanému rozsudku krajského súdu podal obvinený D. B. (ďalej len „obvinený“) dovolanie vlastným písomným podaním doručeným okresnému súdu 6. novembra 2024, ako aj prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo 6. marca 2025, z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V odôvodnení dovolania obvinený uviedol, že prvostupňový súd a následne i odvolací súd sa pri vyhodnotení zisteného skutkového stavu veci dôkladne nevysporiadali so všetkými okolnosťami významnými pre spravodlivé a zákonné rozhodnutie. Počas celého trestného konania neboli dostatočne na zreteľ brané predovšetkým základné zásady trestného konania a to in dubio pro reo, voľného hodnotenia dôkazov, zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností a ďalšie. Nebolo jednoznačne a bez pochyb preukázané, že by sa obvinený dopustil spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

Obvinený už v prípravnom konaní opakovane namietal dôkaznú situáciu spočívajúcu predovšetkým vo

výpovedi poškodeného, ako aj „jediného“ nepriameho svedka J. B.. Z týchto ich výpovedí nie je možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností ustáliť splnenie kvalifikačných predpokladov pre spáchanie zločinu lúpeže. V prípravnom konaní nebolo prihliadnuté na argument obvineného, ktorý poukazoval na to, že poškodený keď oznamoval na políciu napadnutie, bol pod vplyvom alkoholu (prepisy hovorov z operačného strediska). Spôsob vnímania a reprodukovania udalostí tak, ako ich vnímal poškodený, bol zásadným spôsobom ovplyvnený pozitívmi alkoholu a zrejme aj ďalších omamných látok.

V konaní boli vykonané dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporovali, a to výpoveď poškodeného a výpoveď obvineného. Tieto dôkazy nedosiahli takú mieru konzistentnosti a dôveryhodnosti, na základe ktorej by súdy mohli jednoznačne rozhodnúť o vine obvineného.

Zo znaleckého posudku vyplýva, že obvinený je vylúčený ako pôvodca biologického materiálu na peňaženke poškodeného, a tento vyvracia verziu poškodeného, že odsúdený mu mal z peňaženky vybrať finančnú hotovosť. Absentuje jeden zo znakov skutkovej podstaty, že by sa odsúdený zmocnil cudzej veci - finančnej hotovosti. Za relevantné považuje obvinený aj vyjadrenie znalca MUDr. F. O., PhD., ktorý uviedol, že nedokáže vylúčiť ani iné mechanizmy zranenia poškodeného.

V rámci snahy objasniť všetky okolnosti prípadu obvinený navrhol prvostupňovému súdu vypočuť svedka P. A., s ktorým sa zoznámil v čase výkonu väzby v ústave. Uvedený svedok vo svojej výpovedi potvrdil, že poškodený klamal a zavádzal, no ani táto jeho výpoveď nebola pre súd relevantná, pričom tento svedok bol bezdôvodne označený ako účelový a tendenčný.

Z rozhodnutí súdov nie je zrejmé, ako sa vysporiadali s obhajobou. V odôvodneniach rozhodnutí absentuje vysvetlenie, prečo vo väčšej miere prihliadali len na dôkazy obžaloby. Výtýkané pochybenia neboli napravené ani v konaní o riadnom opravnom prostriedku, a preto obvinený poukázal na § 374 ods. 3 Trestného poriadku.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozsudok okresného súdu a krajského súdu a prikázal okresnému súdu, aby vec znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Zvolen (ďalej len „prokurátor“) podaním zo 17. marca 2025, v ktorom uviedol, že obvinený sa v celom dovolaní vyjadruje ku skutkovým otázkam a vykonaným dôkazom, pričom opomenul, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V tejto súvislosti prokurátor poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 59/2011 z 24. januára 2012.

Na základe vyššie uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného odmietol.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 20. júna 2025.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí,

nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd považuje za potrebné vo všeobecnej rovine pripomenúť, že z konštrukcie a štruktúry jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie nie je v zásade prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 57/2007-II]. Povedané inými slovami, dovolaním podaným z niektorého z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku sa nemožno domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, a ani prehodnotenia vykonaného dokazovania. Pritom platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takéhoto dovolacieho dôvodu podľa § 371 Trestného poriadku. Nestačí, ak podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pokiaľ v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu (pozri napr. odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 51/2014).

Zároveň treba uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 120/2012-I). Pri zisťovaní dôvodov dovolania dovolacím súdom je rozhodujúca ich vecná špecifikácia a nie ich označenie podľa § 371 Trestného poriadku.

Jednotlivé dovolacie dôvody (§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku), sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie.“ (primerane napríklad uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 4 Tdo 67/2018, 4 Tdo 17/2019, 4 Tdo 23/2019, 5 Tdo 85/2017, 5 Tdo 7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Formulácia tohto ustanovenia vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenapĺňa (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 24. júla 2007, sp. zn. 2 Tdo 21/2007, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 57, roč. 2007 - II.).

Povedané inými slovami, predmetný dovolací dôvod dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Ďalej predpokladá, ako už bolo vyššie uvedené, výlučne chyby právne, ktoré sa dotýkajú právneho posúdenia zisteného skutku v tom zmysle, že tento bol v rozpore s Trestným zákonom posúdený buď ako prísnejšie alebo miernejšie trestný čin alebo že vôbec nemal byť posúdený ako trestný čin pre existenciu niektorej Trestným zákonom predpokladanej okolnosti vylučujúcej trestnú zodpovednosť páchatel'a alebo protiprávnosť činu. Spomenutý dovolací dôvod je okrem toho daný aj nesprávnou aplikáciou iného hmotnoprávneho

ustanovenia, ktorá nemusí bezprostredne súvisieť len s právnym posúdením skutku, ale sa môže dotýkať, napr. rozhodovania o treste, či ochrannom opatrení (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 47/2014-II).

Za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený považoval to, že okresný, ako aj krajský súd sa dostatočne nevysporiadali so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, nesprávne vyhodnotili dôkazy (najmä svedeckú výpoveď svedka A., znalecký posudok), prihliadali len na dôkazy predložené obžalobou, ako aj skutočnosť, že neboli splnené kvalifikačné predpoklady na spáchanie zločinu lúpeže.

Najvyšší súd (ako jeho judikatúra opakovane zdôrazňuje) v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len posúdi, či skutok zistený súdom zodpovedá použitej právnej kvalifikácii (všetkým jej znakom). Nevstupuje do procesu hodnotenia dôkazov, teda dôkazy nehodnotí, ani nepreskúmava správnosť úvah skôr vo veci konajúcich súdov pri hodnotení dôkazov. Dovolací súd musí pri svojom kvalifikačnom prieskume vychádzať výlučne zo skutkovej vety odsudzujúceho výroku napadnutého rozsudku (pozri odôvodnenie rozhodnutia najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke pod č. 22/2015).

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 188 ods. 2 písm. c) Trestného zákona odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 závažnejším spôsobom konania.

Podľa § 138 písm. a) Trestného zákona závažnejším spôsobom konania sa rozumie páchanie trestného činu so zbraňou okrem trestných činov úkladnej vraždy podľa § 144, vraždy podľa § 145, zabitia podľa § 147 a § 148, usmrtenia podľa § 149, ublíženia na zdraví podľa § 155, § 156 a § 157.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona kto neoprávnene vnikne do obydlia iného alebo tam neoprávnene zotrúva, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Trestný čin lúpeže má kumulatívne dva primárne objekty. Je tu chránená osobná sloboda v zmysle slobody rozhodovania a majetok, ktorého sa chce páchatel zmocniť. Objektívna stránka spočíva v použití násillia alebo hrozby bezprostredného násillia ako prostriedku na prekonanie kladeného alebo očakávaného odporu napadnutej osoby. Pod násillím sa rozumie použitie fyzickej sily na prekonanie alebo zamedzenie kladeného alebo očakávaného odporu. Nie je podmienkou, aby napadnutý kládol odpor, napr. keď si je vedomý fyzickej prevahy útočníka alebo útočníkov a z obavy pred ďalším násillím odpor radšej vôbec neprejavuje a úplne sa podrobuje vôli páchatela. Násillie spravidla smeruje proti tomu, kto má vec pri sebe. Násillie proti osobe je predovšetkým útok priamo proti telu napadnutého, aj keď nemá za následok ujmu na zdraví. Z hľadiska naplnenia formálnych znakov skutkovej podstaty trestného činu lúpeže intenzita násillia nerozhoduje. Násillie alebo hrozba bezprostredným násillím musia byť uskutočnené pred zmocnením sa veci.

Pod hrozbou bezprostredného násillia treba rozumieť hrozbu takým násillím, ktoré má byť vykonané ihneď, ak sa napadnutý nepodrobí vôli útočníka. Násillie, ktorým sa hrozí, môže smerovať tak proti tomu, kto má vec pri sebe, ale aj proti inej osobe, pokiaľ je hrozba takým násillím prostriedkom nátlaku na vôľu poškodeného. Hrozba bezprostredného násillia je spravidla vyjadrená výslovne, ale stačí aj konkludentné konanie, ak je z neho a z ostatných okolností zrejmé, že násillie sa uskutoční ihneď, ak sa napadnutý nepodrobí vôli poškodeného (napr. osoba vytiahne zbraň na poškodeného).

Trestný čin je spáchaný násillím vtedy, ak páchatel použije na jeho spáchanie fyzické násillie proti telesnej integrite inej osoby. Aby išlo o trestný čin spáchaný násillím použitím fyzického násillia proti telesnej integrite inej osoby, páchatel musí toto násillie spáchať aktívnym konaním.

Pri trestnom čine porušovania domovej slobody je objektom domová sloboda. V zmysle čl. 21 Ústavy

Slovenskej republiky obydlie každého človeka je nedotknuteľné a nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva. Iné zásahy do nedotknuteľnosti obydlia sú prípustné len na základe zákona. Týmto ustanovením je chránený akýkoľvek oprávnený užívateľ domu alebo bytu, nielen vlastník, a to proti komukoľvek.

Objektívnu stránku trestného činu porušovania domovej slobody možno naplniť dvoma spôsobmi, a to tak, že páchateľ neoprávnene vnikne do obydlia iného, alebo páchateľ neoprávnene zotrvá v obydlí iného. Za neoprávnené vniknutie do obydlia iného treba považovať každé nežiaduce, bez súhlasu alebo proti vôli oprávneného užívateľa uskutočnené vojenie do obydlia, ktorým sa zasahuje do domovej slobody (k tomu porovnaj R 11/1997).

O neoprávnené zotrvanie ide v prípade, ak sa páchateľ dostane do obydlia iného oprávnene, ale potom sa vzoprie vôli oprávneného užívateľa a bez oprávnenia sa odmieta vzdialiť. Vôľa oprávneného užívateľa môže byť prejavovaná výslovne alebo konkludentne (k tomu porovnaj R 11/1997). Ak sa napr. páchateľ dopustí násilia v dôsledku hádky s užívateľom obydlia, pre trestnosť činu podľa § 194 Trestného zákona je nutné skúmať, či páchateľ v dome alebo v byte neoprávnene zotrval, t. j. či poškodený prejavil výslovne alebo konkludentne vôľu, aby páchateľ dom alebo byt opustil.

Páchateľom trestného činu porušovania domovej slobody môže byť ktorákkoľvek trestne zodpovedná osoba. Subjekt trestného činu je všeobecný, a po subjektívnej stránke sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

Najvyšší súd posudzujúc, či skutok zistený súdom nižšieho stupňa zodpovedá použitej právnej kvalifikácii konštatuje, že skutková veta odzrkadľuje právnu kvalifikáciu skutku vo všetkých jej znakoch. Konanie obvineného opísané v skutkovej vete smerovalo k zmocneniu sa cudzej veci poškodeného (finančnej hotovosti vo výške 180 Eur a mobilného telefónu), pričom obvinený použil proti poškodenému nielen hrozbu násilia (priloženie noža k hrudi s vyhrážkami, že ho zareže), ale aj samotné násilie (úder do oblasti tváre poškodeného dlaňou zovretou v päšť) pred tým, ako sa vecí patriacich poškodenému zmocnil, čím došlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu lúpeže v zmysle § 188 Trestného zákona. Zároveň sa obvinený dopustil protiprávneho konania závažnejším spôsobom konania - so zbraňou (nožom) v zmysle § 138 písm. a) Trestného zákona. Svojím konaním obvinený súčasne naplnil aj skutkovú podstatu trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 Trestného zákona, pretože neoprávnene zotrval v obydlí poškodeného a neopustil ho ani po jeho opakovanej výzve, aby z domu odišiel, či potom ako poškodený svoju žiadosť umocnil tým, že na pomoc privolať policíu.

Prvostupňový súd v spojení s odvolacím súdom preto správne právne kvalifikovali konanie obvineného ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. a) Trestného zákona a prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. Právna kvalifikácia skutku má svoj podklad v znení skutkovej vety rozsudku súdu prvého stupňa a vo vykonanom dokazovaní. K tejto prvostupňový súd uviedol, že: „ tak kvalifikoval konanie obžalovaného, keďže proti inému použil násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou a neoprávnene zotrval v obydlí iného. Aj napriek popieraniu skutku obžalovaným je tento podľa názoru súdu usvedčovaný výpoveďou poškodeného Š.K. H., ktorý už od počiatočného štádia trestného konania vypovedal zhodne ako na hlavnom pojednávaní, potvrdil skutočnosť, že niekoľkokrát žiadal počas pobytu obžalovaného v jeho obydlí, aby toto obydlie opustil a následne bol ohrozovaný obžalovaným kuchynským nožom (spojené so zranením na ruke) a násilím mu bol odcudzený mobilný telefón a finančná hotovosť vo výške 180,-eur. Súd považuje výpoveď poškodeného za vierohodnú, bez logických a vnútorných protirečení, samotná výpoveď poškodeného je podporená aj skutočnosťou, že viackrát kontaktoval tiesňovú linku (či už s ohrožovaním domovej slobody alebo aj s lúpežou), po skutku sa snažil hľadať pomoc u svedka J. B., ktorý jednoznačne potvrdil verziu poškodeného o tom, čo sa malo v dome odohrať. Všetky prvotné informácie, ktoré mal svedok od poškodeného, svedok popísal aj na hlavnom pojednávaní. Výpoveď poškodeného zapadá aj do obsahu správy z lekárskeho vyšetrenia a následne aj do záverov znaleckého posudku znalca MUDr. F. O., PhD., ktorý považoval mechanizmus vzniku zranení poškodeného na základe jeho výpovedí za reálny a za najpravdepodobnejší..... Zo znaleckého posudku KEÚ PZ z odvetvia

genetickej analýzy je zrejmé, že niekto okrem poškodeného manipuloval s doličnými vecami poškodeného, aj keď pre nedostatok množstva materiálu nebolo možné stotožniť konkrétnu osobu. Toto súd považuje za nepriamy dôkaz zapadajúci do výpovede poškodeného, že mu obžalovaný vybral z peňaženky peniaze. Pokiaľ sa týka obrany obžalovaného súd tejto obrane neuveril, nakoľko obžalovaný v rámci prípravného konania predložil viaceré verzie svojho pobytu v obydli obžalovaného. V prvotnej výpovedi a následnej v rámci rozhodovania o návrhu na jeho väzobné stíhanie vôbec nespomínal okolnosť, o ktorú sa jeho výpoveď opierala v nasledujúcich mesiacoch - t. j. že mal byť obťažovaný poškodeným. Táto okolnosť sa prvýkrát objavila v jeho výpovedi až dňa 29.04.2024, teda vyše 2 mesiace po skutku, kde ešte dodal, že si dodatočne spomenul aj na okolnosť, že poškodený fajčil marihuanu. Pri výsluchu o väzbe dňa 16.02.2024 obžalovaný uviedol, že bol v posteli asi 10 minút, potom zasvietil svetlo, čo sa nepáčilo poškodenému. Táto skutočnosť je v rozpore s následne uvádzanými okolnosťami obťažovania. Na podporu svojich tvrdení ešte žiadal vypočuť svedka P. A., s ktorým sa zoznámil pri pobyte vo väznici a tento mu mal opisovať rovnaké problémy obťažovania. Výpoveď svedka A., aj keď by mala potvrdzovať tvrdenia obžalovaného o podobnom správaní sa poškodeného, súd považuje za účelovú s cieľom pomôcť obžalovanému zbaviť sa trestnej zodpovednosti alebo ju aspoň zmierniť. Výpoveď svedka ohľadom obťažovania je až nápadne podobná verzii obžalovaného. Navyše svedok uviedol, že sa o tejto skutočnosti zmiňoval obžalovanému niekedy začiatkom marca 2024, pričom obžalovaný bol vypočúvaný aj dňa 20.03.2024, kde odmietol vypovedať a vypovedal až o mesiac neskôr o tejto udalosti. Je veľmi ťažko uveriteľné, aby sa poškodený mal rovnako správať práve k dvom osobám, ktoré sa spolu ocitli na jednej cele a ešte sa navyše predtým ani nepoznali. Ďalej súd nepovažuje za logické, aby obžalovaný, po tom, čo sa mal poškodený k nemu nevhodne správať, zostal v obydli poškodeného ešte nejaký čas. Navyše jeho obrana je nelogická aj v tom smere, že obžalovaný kategoricky poprel, že by z peňaženky odcudzil poškodenému peniaze, ale priznal, že mu odcudzil mobilný telefón. Obžalovaný po skutku mal nakupovať ešte nejaké veci, pričom uviedol, že tieto peniaze mu dal poškodený, čo poškodený kategoricky poprel. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že obžalovaný už v minulosti mal sklony k páchaniu majetkového aj násilného protiprávneho konania, či vo forme trestnej činnosti alebo priestupkov. Na základe týchto skutočností je podľa názoru súd preukázané konanie obžalovaného popísané v obžalobe.“

Uvedené doplnil aj krajský súd na str. 14 svojho rozsudku, kde uviedol, že „súd prvého stupňa pri dodržaní zákonného procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu rozhodol na hlavnom pojednávaní o jeho vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým hľadiskám obsiahnutým v § 168 ods. 1 Trestného poriadku, prejednávanému prípadu venoval náležitú pozornosť.....Vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny obžalovaného.....“

Nad rámec uvedeného najvyšší súd konštatuje, že prvostupňový súd pri svojich záveroch o konštatovaní viny obvineného nevychádzal len z výpovede poškodeného, ale z celého radu vykonaných dôkazov (ako to uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 7), konkrétne: zo správy Krajského riaditeľstva Policajného zboru Banská Bystrica z č. l. 141 - 153, z prepisu záznamu z CD nosiča z č. l. 154 - 156, dychovej skúšky z č. l. 196 - 199, zo záznamu z odberov z č. l. 200 - 206, 216-220, zo správy o výsledku porovnávania pachových stôp z č. l. 209, z fotodokumentácie osoby obžalovaného z č. l. 210 - 215 a poškodeného z č. l. 221 - 224, z lekárskeho vyšetrenia z č. l. 225 - 226, zo správy Všeobecnej zdravotnej poisťovne, a. s. z č. l. 227 - 230, zo zápisnice o ohliadke miesta činu s fotodokumentáciou z č. l. 278 - 283 a zápisnice o vydaní a vrátení vecí z č. l. 284 - 286.

Ostatné námietky obvineného týkajúce sa nedostatočného objasnenia skutkového stavu či nesprávneho vyhodnotenia dôkazov (označenie výpovede svedka A. za tendenčnú, nesprávne vyhodnotenie znaleckého posudku) majú výlučne skutkový charakter. Dovolateľ sa nimi totiž v skutočnosti domáha zmeny skutkových zistení okresného súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil aj krajský súd, a ktorých

správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou Trestného poriadku], keď tvrdí, že súdy v pôvodnom konaní nesprávne (jednostranne) vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech, pričom dovolaciemu súdu predkladá ich vlastné hodnotenie so záverom, že nebolo nad akúkoľvek pochybnosť preukázané, že sa skutku dopustil. Takéto námietky však vecne nezodpovedajú nielen obvineným použitému, ale ani žiadnemu inému dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je splnený obvineným uvádzaný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a z tohto dôvodu dovolanie obvineného na verejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.